Qorti tal-Magistrati (Ghawdex)
Gurisdizzjoni Superjuri
Sezzjoni Generali

Magistrat Dr Joanne Vella Cuschieri B.A., Mag. Jur. (Eur. Law.) LL.D.

Illum it-Tlieta 17 ta' Novembru 2015

Rikors numru:- 33/2013JVC

Assunta Spiteri, Mary Bugeja, Rita Zammit, Emilia Spiteri

Vs

Jeffrey Zammit u Margaret Zammit

Il-Qorti;

Rat ir-rikors guramentat tal-atturi li kkonfermaw:

1. Illi huma possessuri ta' porzjon art maghrufa bhala 'Tal-Gudja' tal-kejl ta' cirka 493 metri kwadri fil-limiti ta' Ghajnsielem, Ghawdex. Illi din l-art hija proprjeta' taghhom u kienet dejjem fil-pussess taghhom. (art murija fil-pjanta dokument A)

2. Illi ricentament il-konvenuti bdew jippretendu drittijiet fuqha, tant illi ricentament u fi zmien anqas minn xahrejn dahlu f'din l-art u ghamlu xoghlijiet fiha, konsistenti f'tahmil u qtugh ta' weraq tal-bajtar tax-xewk, kif ukoll caqliq ta' hamrija, b'mod illi din l-art ma ghadhiex tista' titgawda u tinhadem bhal qabel.

3. Illi dan ix-xoghol sar f'anqas minn xahrejn.

4. Illi l-konvenuti kienu jafu illi din l-art qeghdha fil-pussess ta' l-esponenti u ghamlu dak li ghamlu biex jiehdu l-pussess taghhom wara li kien hemm kwistjoni pendenti fir-registru ta' l-artijiet dwarha.

5. Illi l-agir tal-konvenuti jikkostitwixxi spoll vjolenti u klandestin ghad-dannu ta' l-esponenti.

6. Illi l-atturi jridu li jergghu jibdew igawdu l-pussess li kellhom qabel, u ghalhekk iridu li dan l-ispoll jigi spurgat.

7. Illi dan ir-rikors qed isir u qed jigi kkonfermat bil-gurament minn Assunta Spiteri li ghandha konoxxenza vera u proprja tal-fatti li taw lok ghal din il-kawza.

Talbu li din il-Qorti:

1. Tiddikjara illi l-konvenuti kkommettew spoll vjolenti u klandestin ghad-dannu ta' l-atturi meta dahlu f'art maghrufa bhala tal-Gudja fil-limiti ta' Ghajnsielem Ghawdex u ghamiltu xoghlijiet fiha b'mod illi spossew lill- atturi mit-tgawdija taghha.

2. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi lilhom prefiss jizgumbraw minn din l-art, u jregghu lura l-art ghall-istat li fih kienet qabel.

3. Fin-nuqqas tawtorizza lil atturi jaghmlu kwalsijasi xoghlijiet rikjesti huma a spejjes tal-konvenuti.

Bl-ispejjes kollha nkluza VAT u b l-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti li eccepew:

1. Illi l-esponenti ma kkommettew l-ebda spoll, u l-ghalqa *de quo* tinsab fil-pussess materjali taghhom u validament;

2. Illi fi kwalunkwe' kaz ma jissussistux l-elementi tal-ispoll;

3. Illi ghaldaqstant it-talbiet tal-atturi huma nfondati fid-dritt u fil-fatt, adirittura l-pussess huwa vvintat, u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra taghhom;

Salvi twegibiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

Rat ix-xhieda, affidavits, dokumenti u atti kollha nkluz l-atti annessi fuq ordni tal-Qorti mill-kawza bin-numru 3/2003 fl-ismijiet Salvina Xuereb vs. Eugenio Caruana.

Rat illi fil-verbal tad-19 ta' Gunju, 2015 il-kawza giet differita ghal-lum ghad-decizjoni bil-fakulta' lill-partijiet li jaghmlu s-sottomissjonijiet taghhom bil-miktub;

Rat is-sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat l-atti kollha.

Ikkunsidrat

Illi l-fatti fil-qosor kif esposti mill-atturi huma illi huma kellhom fil-pussess taghhom porzjon art maghrufa bhala 'Tal-Gudja' kif deskritta fir-rikors guramentat taghhom. L-atturi jsostnu li filwaqt li huma kienu jezercitaw pussess fuq din l-art billi jhawlu fiha, jqabbdu n-nies inaddfuha u juzawha bhala mezz ta' rikreazzjoni taghhom, il-konvenuti f'April, 2013 bdew jippretendu xi drittijiet fuqha u fit-28 ta' April, 2013 ghamlu xi xoghlijiet fiha billi anki dahlu fil-gaffa u fi kliemhom qalbu ta' taht fuq din l-ghalqa. Konsegwenti ghal dan kollu l-atturi fethu l-kawza odjerna.

Da parti taghhom il-konvenuti jsostnu li huma xtraw l-ghalqa in kwistjoni fis-sena 2010 minghand iz-ziju tal-konvenuta Joseph Xuereb li kien wiritha minghand ohtu Salvina Xuereb li qabel kienet haditha permezz ta' legat minghand il-genituri taghha u sa minn dak iz-zmien huma kienu fil-pussess tal-istess ghalqa u li hadd ma tellifhom fil-pussess taghhom tant li regolarment kienu jahdmu jew ahjar inaddfu l-ghalqa u kien biss fid-29 ta' April, 2013 li marret fuq il-konvenut Jeffrey Zammit l-attirici Assunta Spiteri u ressqet pretensjonijiet fir-rigward tal-ghalqa .

Il-partijiet jaqblu li qabel is-sena 2010, aktar specifikatament fis-sena 2003 infethet kawza miz-zijiet tal-konvenuta Salvina Xuereb u wara tkompliet minn Joseph Xuereb kontra terz Eugenio Caruana dwar id-delinjazzjoni tal-art in kwistjoni fil-kawza odjerna ghaliex dak iz-zmien Salvina Xuereb allegat li Eugenio Caruana usurpa parti mill-

art taghha, illum l-art in kwistjoni fil-kawza. Il-partijiet odjerni izda lanqas jaqblu dwar il-konkluzjonijiet ta' din l-istess kawza u stante li dawn qieghdin annessi u esebiti fl-atti l-Qorti ser tghaddi sabiex tirriporta d-decizjoni a skans ta' ekwivoci:

'M'hemmx dubju li l-perit tekniku kien gustifikat li jasal ghall-konkluzjoni li ma kien hemm l-ebda uzurpazzjoni ta' art min-naha tal-konvenut u li t-talbiet tal-attur ghandhom jigu michuda, u dan in kwantu l-attur ma ressaqx provi sodisfacenti li l-estensjoni tal-art tieghu tinkludi fejn hi mibnija d-dar tal-konvenut jew xi parti minnha. Mid-dokument a fol. 115, fejn tidher *superimposition* tad-dar li bena l-konvenut in relazzjoni mal-proprjetajiet l-ohra (bazata fuq site plan tal-1987), hu evidenti kif il-bini tal-konvenut jasal sal-linja ta' Triq Guseppi Cauchi. Jekk ittiehdet xi art ta' Xuereb din ittiehdet biex ghaddiet l-imsemmija triq. Il-Qorti qeghda tasal ghal din il-konkluzjoni fuq il-bazi tas-site plan tal-1987 (fol . 159) fejn hemm sinjal (linja ta' konfini) li jista' jkun indikazzjoni sa fejn kienet tasal ir-raba' tal-attrici qabel saret it-triq u mid-dokument a fol. 115 ma jirrizultax li l-bini tal-konvenut oltrepassa dan il-konfini.

Ghal dawn il-motivi l-qorti qeghda taqta' u tiddeciedi l-kawza billi tichad it-talbiet tal-attur bl-ispejjez kontra tieghu.' (fol. 475)

Minn dak suespost u mill-atti a disposizzjoni tal-Qorti, dik il-Qorti fl-ebda mument ma ddikjarat li l-art in kwistjoni fil-kawza odjerna ma kinitx proprjeta' ta' Salvina Xuereb kif jallegaw l-atturi fil-kawza odjerna u kif jippruvaw jaghtu x'jifhmu lix-xhieda tal-konvenuti fil-kontro-ezamijiet izda qalet biss li l-konvenut ma beniex fuq il-proprjeta' taghha ghalhekk din il-Qorti ma tqisx li dik il-kawza u d-decizjoni in kwistjoni jistghu b'xi mod ikunu ta' komfort ghat-tezi tal-atturi li l-art hija proprjeta' taghhom jew mod iehor.

Li izda qablu fuqu l-atturi fuq il-kawza msemmija hu li nonostante li kienu jafu biha l-atturi ma ghamlu xejn sabiex jintervjenu fil-kawza jew b'xi mod jaghmlu not il-pretensjoni taghhom fuq l-istess art fil-mori tal-kawza li damet ghaddejja mis-sena 2003 sas-2009 fejn irrizulta li ghal diversi drabi saru acccessi f'din l-ghalqa minghajr ma' l-atturi odjerni qatt ma lmentaw ma' hadd li dik kienet proprjeta' taghhom jew almenu x'kienu qed jaghmlu n-nies fi proprjeta' taghhom.

Jirrizulta in oltre mill-atti, b'referenza ghas-site plan esebita a fol. 3 tal-process li filwaqt li l-atturi qed jippretendu l-pussess tal-ghalqa kollha kif delinjata fl-istess site plan inkluz dik il-parti 'shaded', il-konvenuti jsostnu li huma proprjetarji biss ta' dik il-parti li mihjiex 'shaded' u li kienet dik il-parti li huma akkwistaw minghand Joseph Xuereb fis-sena 2010.

Bazi legali:

Illi l-kawza odjerna hija kawza ta' spoll u ghalhekk kien jehtieg li l-atturi jippruvaw lil din il-Qorti t-tliet elementi tal-ispoll.

Illi l-elementi fil-kawza ta' spoll privileggat jirrizultaw mill-artikolu 535 (1) tal-Kodici Civili li jaqra kif isegwi:

"Jekk persuna tigi, bil-vjolenza jew bil-mohbi, imnezzgha mill-pussess, ta' liema xorta jkun, jew mid-detenzjoni ta' haga mobbli jew immobbli, hija tista', fi zmien xahrejn mill-ispoll titlob, b'azzjoni kontra l-awtur ta' spoll, li terga' tigi mqeghda f'dak il-pussess jew f'dik id-detenzjoni, kif jinghad fl-Artikolu 791 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili."

Is-sub-artikolu 535 (2) jkompli jghid:

'Dan it-tqeghid mill-gdid fil-pussess jigi ordnat mill-qorti, wkoll jekk il-konvenut ikun is-sid tal-haga li taghha l-attur ikun bata spoll.'

Illi skont l-artikolu 535 tal-Kap 16 l-azzjoni ta' spoll vjolenti ghandha bhala elementi kostituttivi taghha tliet fatturi: il-pussess ***(possedisse),*** l-att spoljattiv ***(spoliatum fuisse)*** u li dan l-att sar fi zmien xahrejn qabel ma giet intavolata l-azzjoni ***(infra bimestre deduxisse).***

Illi l-*actio spolii* hija radikata fuq l-esigenza ta' utilita' socjali, intiza sabiex tkun estiza l-protezzjoni lil kwalunkwe pussess u jigi mpedut lic-cittadin privat milli jiehu l-gustizzja f'idejh, b'dan li l-fini taghha huwa dak li jigi restawrat l-istat tal-pussess li jkun gie skonvolt jew turbat. Din l-azzjoni ghandha l-iskop li tassigura li jigi ripristinat l-ordni socjali li l-persuna li tkun vjolentement spussessata tigi qabel xejn reintegrata fil-pussess taghha: *Spoliatur ante omnia restituendum.* L-artikolu tal-ligi li jikkontempla din l-azzjoni huwa ta' ordni

pubbliku u huwa nerenti ghall-fatt ta' min b'awtorita' privata jaghmel ghad-dannu ta' terza persuna att li, ghalkemm jista' jkollu dritt ghalih, ma jkunx jista' jezercitah minghajr l-intervent tal-Qrati.[1]

Illi huwa magħruf ukoll li f'kawzi simili, l-indagini tal-Qorti ghandha tkun limitata sew. Fil-kawza fl-ismijiet **Delia vs Schembri** (deciza mill-Prim' Awla fl- 4 ta' Frar 1958) gie ritenut illi:

'L-azzjoni ta' spoll isservi biex tipprotegi l-pussess, ikun x'ikun, li jigi vjolentement jew okkultament mehud minghand il-possessur jew detentur, u gie deciz kemm-il darba li tapplika wkoll ghat-tutela tal-kwazi pussess tad-drittijiet legali, u hija inerenti ghall-fatt ta' min b'awtorita' privata jaghmel ghad-dannu ta' terza persuna att li ghalkemm jista' jkollu dritt ghalih ma jistax jeżercitah minghajr intervent tal-Qorti.'

Illi fi kliem **Pacifici Mazzoni** spoll vjolent huwa:

"qualunque atto arbitrario che per forza privata si compia contro la volontarieta' dello spogliato". (Vol III Sez. 52).

Illi fil-kawza **Margherita Fenech vs Pawla Zammit** (deciza fit-12 ta' April 1958) jinghad illi:

'L-actio spolii hija radikata pjuttost fuq l-esigenzi ta' utilita' socjali milli fuq il-principju assolut ta' gustizzja hija eminentement intiza l-protezzjoni ta' kwalunkwe pussess u jigi mpedut lic-cittadin privat li jiehu l-ligi f'idejh; b'mod li l-fini taghha huwa dak li jigi restawrat l-istat tal-pussess li jkun gie skonvolt jew turbat.'

Illi kif ukoll gie ritenut:

'Kif kellha okkazzjoni tesprimi ruhha l-Onorabbli Qorti tal-Appell, l-indagini li trid issir hija wahda limitatissima, rigoruza u skarna u ma tinsab f'ebda legislazzjoni ohra u kompliet tghid illi ghalhekk indaginijiet ibbazati fuq x'jghidu u ma jghidux guristi u awturi Francizi u Taljani huma ghal kollox irrilevanti u inapplikabbli fil-kuntest tal-ordinament guridiku taghna' (**Cardona vs Tabone**, Appel Civili, deciza fid-9 ta' Marzu 1992).

Fil-kawza fl-ismijiet **Mariano Farrugia et noe vs. Peter Paul Cutajar**

---

[1] *Ara Vol.XLII.II.973; Vol.LXXXII.II.79 u 500.*

(deciza 23 ta' Ottubru, 1998 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili) jinghad:
'Din l-azzjoni ta' spoll hija koncepita bhala azzjoni rapida u effikaci ghall-iskop li ma thalli lil hadd jiddisturba stat ta' fatt arbitrarjament u hija ntiza unikament biex iggieghel lill-konvenut li jerga' jqieghed il-haga fl-istat li kienet qabel ma ddistrubaha u daqshekk biss.'

Jinghad ukoll illi *'l-ispoljant ma jistax jirrispondi in difesa' li dak li ghamel kien att legittimu ghaliex l-indagini tal-legittimita' hija riservata ghall-gudizzju petitorju. L-uniku mod li tista' tigi kkunsidrata eccezzjoni, huwa biss wara li l-ispoll jigi reintegrata 'spolitus ante omnis restituendus.'*[2]

Konformament, gie ritenut ghar-rigward tal-element tal-pussess li:
'All'attore in reintegrazione e' sufficiente per la sua azione un possesso qualunque o detenzione **.**'[3]

Il-pussess li tirrikjedi l-ligi fl-ispoljat ghall-fini tal-azzjoni tar-reintegrazzjoni huwa kwalunkwe pussess '*materiale*' u '*di fatto*[4]*'*:

F'kaz li jigi eccepit li l-atturi kienu rrinunzjaw ghall-pussess tal-haga allegatament spoljata fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Formosa v Joseph Cauchi** datata 28 ta' April, 2006 deciza mill-Qorti tal-Appell jinghad kif isegwi:

'Gie, izda, ritenut mill-Qrati taghna li ghall-konservazzjoni tal-pussess ta' haga mmobbli huwa bizzejjed l-animus, jigifieri l-intenzjoni fil-possessur – animo retinetur possessio. Dan ifisser illi jekk jigi ppruvat illi l-attur kien jezercita' l-pussess precedentement mhux necessarju li jipprova li ghad ghandu l-pussess materjali tal-proprjeta', izda huwa bizzejjed jekk jipprova l-intenzjoni li jirritjeni dan il-pussess li kien jezercita' qabel. Dan gie spjegat fid-decizjoni Cachia Zammit v. Barbara fejn il-Qorti f'dan ir-rigward kwotat lil Baundry li qal "il possesso, una volta acquisito, si conserva benche' il possessore non abbia fatto atti di possesso, se del resto aveva la possibilita' di farli … il possesso legale d'un immobile, una volta acquistato, si conserva colla sola intenzione del possesso per tutto il tempo nel quale non ha subito interruzione proveniente da un terzo o finche' non sia stato volontariamente abbandonato." L-istess awtur ikompli jiccita l-Pothier u jghid li "per conservare il possesso non e' necessario avere una volont' positiva di

---

[2] Ara *Delia vs. Schembri, PA.04/02/1958.*
[3] Ara *Camilleri v Agius P A.20/10/1882.*
[4] *Ara Vol.XXXVII.I.280.*

riternerlo, basta che la volonta' di possedere non sia stata revocata da una volonta' contraria; perche' non e' stata revocata da una volonta' contraria, si considera sempre che si perseveri." Il-Qorti ziedet "u b'ebda prova ma ngiebet illi l-konvenut, fl-intervall bejn is-sena 1925, meta nfethet il-kawza, u s-sena 1954 meta saret il-kostruzzjoni 'de quo', gie privat mill-pussess tar-rokna li kien fadal minnha, jew li huwa kien abbanduna dak il-pussess fuqha; u ghalhekk baqghet issehh favur tieghu l-presunzjoni kontemplata fl-Artikoli 565 tal-Kodici Civili, b'mod li, kif osservat il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet Cassar v. Mamo Trevisan, deciza fl-4 ta' Dicembru 1879, fuq l-awtorita` ta' Troplong 'il possesso originario una volta fissato, si perpetua indefinittivamente, sino a tanto che non e' esposto a atti indubitati ed importanti una rinunzia dello stesso possesso' (Kollezz, Vol. VIII pg. 901). Konsegwentement, il-pussess tal-konvenut fuq il-parti rimanenti mill-kamra baqa' fih, u ma ntilifx, nonostante l-pretiza nerzja tieghu (v. Digesto Italiano – Possesso n. 426).'

Spoll vjolent u abbusiv:

'jikkonsisti fi kwalunkwe att arbitrarju li mar proprio jmur kontra l-persuna spoljata'[5]

u

'neanche e permesso in queste cause di spoglio di investigare la natura del possesso presso lo spogliato, se esso lo sia animo dominii o no perche' la legge non richiede che un possesso materiale di fatto.'[6]

Ghalhekk pussess qualunque, anki purament materjali u *di fatto*, anche qasir hafna u sahansitra momentanju huwa sufficjenti, basta jkun univoku u ma jkunx bazat fuq mera tolleranza.[7]

Fis-sentenza fl-ismijiet **Paul Carbonaro vs. Norman Dimech** (deciza fit-12 ta' Lulju, 2001 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili) inghad kif isegwi: *'Illi ghalkemm dwar l-ewwel element, il-pussess li huwa mehtieg li jintwera li, filwaqt li sar l-ghemil ilmentat, l-atturi kien fil-pussess imqar materjali ta'*

[5] *Ara Vol.XLI.II.1133.*
[6] *Ara Vol.X-556;Vol.LXXXIII.II.76;Vol.XXXVII.I.28; Vol.XXXII.II.49.*

[7] *Ara Vol.XXXII.II.642; Vol.LXXXIII.II.79.*

fatt. L-attur m'ghandux bzonn li jaghti prova li ghandu dritt ta' proprjeta' jew servitu', jew titolu iehor fuq il-haga. Anzi hemm ir-rekwizit tal-pussess anki meta dak li huwa spoljat ghandu semplici detenzjoni ghalkemm tali pussess m'ghandux ikun ekwivoku, anzi ghandu jirrizutla li huwa manifest u dan fih innifsu huwa stat ta' fatt u mhux wiehed ta' mera tolleranza.'

Fil-kawza fl-ismijiet **Annetto Xuereb Montebello et vs. Paolina Magri et.**[8] inghad illi:

'L-atti ta' mera tolleranza ma jistghux iservu ta' fundament ghall-akkwist tal-pussess.'

Dwar l-element tal-*'ispoliatum fuisse'* jinghad illi:

'Hemm certi rekwiziti li ghandhom jigu sodisfatti sabiex tkun tista' tigi ezercitata l-azzjoni ta' spoll, fosthom li l-ispoll isir bil-vjolenza jew bil-mohbi u min jikkometti l-ispoll ikollu l-intenzjoni li jippriva lill-pussessur jew detentur tal-haga mobbli jew immobbli mill-pussess jew detensjoni li huwa jgawdi.'[9]

Fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Scerri vs. Spiridione Falzon** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar l-24 ta' Jannar, 1958 inghad kif isegwi:

'Spoll vjolent huwa kwalsiasi att arbtirarju li jsir bil-forza privata kontra l-volonta' ta' l-ispoljat; u l-att ikun arbitrarju mhux biss meta jikkostitwixxi reat skont il-ligi, izda anke meta jigi kompjut arbtirarjament u kontra l-volonta' tal-possessur, b'mod li jista' jaghti lok ghall-azzjoni ta' danni kontra min ikun ghamel dak l-att.'

Illi dwar it-terminu ta' xahrejn fil-kawza deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Trevor Arends et vs. Veronica Mizzi** deciza nhar il-11 ta' Jannar, 2013 dik il-Qorti ddikjarat kif isegwi:

'dan it-terminu ta' xahrejn huwa element, li kif gie deciz kemm-il darba, ghandu jigi pruvat mill-attur. Ir-rekwizit li l-azzjoni ta' spoll ghandha ssir fi zmien xahrejn mill-allegat spoll huwa rekwizit essenzjali li johrog mill-artikolu tal-ligi stess u l-gudikant ghandu jkun sodisfatt li dan jissussisti ndipendentement minn jekk jitqajjimx fl-eccezzjonijiet jew le.'

---

[8] Kollezz. VOL XXXVII.i.280 19/06/1953.
[9] Ara *Joseph Baldacchini vs. Emanuel Falzon Fava, 22/04/1998.*

Il-Prim' Awla tal-Qorti Civili (NC) **f'Alfred Paul Farrugia nomine v. Peter Paul Cutajar** deciza fit-13 ta' Frar, 2004 irriteniet illi:

'Dan huwa terminu ta' dekadenza estintiva tal-azzjoni ta' spoll fis-sens li jekk ma jigix provat li l-azzjoni saret fi zmien xahrejn mid-data tal-att spoljattiv allura l-azzjoni ta' spoll privilegggjat ma tistax treggi.'

Aktar specifikatament fil-kawza bl-ismijiet **Georgina Borg v. Errol Cassar et** deciza nhar il-21 ta' Ottubru, 2002 mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili(PS) dwar it-terminu ta' xahrejn f'azzjoni ta' spoll qalet hekk:

'Huwa veru li dan il-punt ma giex formalment eccepit, kif normalment u guridikament wiehed kien jistenna in bazi għal dak provdut fl-Artikolu 728 tal-Kap 12. B'danakollu 'it-terminu ta' xahrejn li fih l-attur irid jiddeduci l-pretensjoni tieghu huwa element essenzjali ta' din l- azzjoni li jehtieg li jigi konkludentement pruvat mill-attur. Prova li trid issir f'kull kaz ta' din ix-xorta imma li ssir sine qua non meta l-parti konvenuta teccepixxi bhal dan il-kaz il-preskrizzjoni taghha bid-dekors tal-perjodu estentiv ta' xahrejn'.

Jinghad ukoll fil-gurisprudenza li l-piż tal-prova tal-element tal-*infra bimestre* jigi nvertit jekk il-konvenut minflok izomm sieket jallega li l-kawza tkun giet ippreżentata wara li jkunu ghaddew ix-xahrejn. Fid-decizjoni fl-ismijiet **Julian u Doris konjugi Sultana u Stephen Sultana -vs- Eucharist Sultana** datata 7 ta' Mejju, 2008 il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Gurisdizzjoni Superjuri (AE) iddikjarat kif isegwi:

'Dan apparti l-fatt li l-gurisprudenza hi ukoll fis-sens li min jaghti eccezzjoni li l-azzjoni saret wara li skadew ix-xahrejn, l-oneru tal-prova hu fuq il-konvenut (Qorti ta' l-Appell, Norman Vassallo vs Filomena Esposito deciza fit-18 ta' Gunju 1993 u Prim'Awla tal-Qorti Civili, Anthony Borg et vs Paul Falzon et nomine deciza fil-21 ta' Marzu 2002 u Qorti ta' l-Appell, Micro Technology Consultancy Limited vs Maria Dolores Vella et deciza fis-6 ta' April 2006).'

L-istess kien gie dikjarat precedentement mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet **Philip Gatt vs. John Mary Vassallo** datata 8 ta' Mejju, 2005:

'Illi dwar it-tielet element, il-ligi trid li l-azzjoni ghat-tnehhija tal-effetti tal-ispoll għandha tinbeda fi zmien xahrejn. Dan iz-zmien huwa meqjus bhala terminu ta' dekadenza. Bhal kull wiehed iehor mill-elementi tal-azzjoni, dan il-fatt għandu jigi pruvat mill-attur. Izda meta l-kwestjoni taz-zmien tittella' mill-imharrek bis-sahha ta' eccezzjoni, allura l-prova li l-azzjoni ta' spoll privileggat saret barra zmienha taqa' fuq l-istess imharrek, kif jipprovdi l-artikolu 562 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.'

Mertu:

Rigward l-att spoljattiv jirrizulta mill-atti li z-zewg partijiet jaqblu fuq x'gara dakinhar li l-konvenut dahal bil-gaffa fl-ghalqa in kwistjoni. Fir-rigward tal-element taz-zmien l-atturi jsostni li dan l-avveniment tal-gaffa kien fit-28 ta' April, 2013 filwaqt li l-konvenut jghdi li dan sehh fid-29 ta' April, 2013. Iz-zewg partijiet jaqblu li dan kien fil-gurnata tat-Tnejn u ghalhekk jirrizulta li stante li fl-2013 id-29 ta' April, 2013 kien il-gurnata tat-Tnejn allura l-probabbilta' hi li fil-fatt dan sehh nhar id-29 ta' April, 2013 u mhux fit-28 ta' April. Fi kwalunkwe kaz il-kawza nfethet fit-23 ta' Mejju, 2013 u cioe' entro t-terminu tax-xahrejn impost mil-ligi jekk din il-Qorti tikkunsidra li kien l-att tat-29 ta' April, 2013 li spolja l-atturi mill-pussess ta' l-ghalqa, b'dana li dan l-element jekk wiehed jimxi ma' din l-ipotezi jirrizulta wkoll bhala sodisfatt.

Jonqos izda l-element tal-prova tal-pussess da parti tal-atturi. M'hemmx dubju li din il-prova kienet *ab inizio* tinkombi fuq l-atturi. Sabiex jippruvaw il-pretensjoni taghhom l-atturi ressqu quddiem il-Qorti l-affidavit ta' Vincent Zammit (fol. 18) li jigi r-ragel tal-attrici Rita Zammit fejn din tal-ahhar ma xehditx f'dawn il-proceduri u l-affidavit ta' l-attrici Assunta Spiteri (fol. 22). Dawn l-affidavits huma simili hafna fil-kontenut taghhom ghalkemm dak ta' Assunta Spiteri jmur aktar lura fiz-zmien stante li Vincent Zammit dahal fix-xena meta tgharras ma' l-attrici Rita Zammit. Gie wkoll esebit affidavit ta' iben Vincent Zammit, Jason Zammit a fol. 37 u ritratti ta' x'sehh fl-ghalqa dak in-nhar tad-29 ta' April, 2013 (fol. 40). Dawn ix-xhieda lkoll isostnu li kienu lhom jaghmlu uzu minn din l-ghalqa sa minn meta jiftakru, fil-kaz ta' Vincent Zammit sa minn meta kien gharus u dan ghaliex din kienet originarjament proprjeta' ta' missier l-atturi Guzepp Spiteri. Jsostnu li f'din l-art kien hemm il-Harrub u kienu jmorru jaqtghu l-harrub, jaqtghu l-bajtar tax-xewk, ma jhallux haxix

hazin jikber u kienu wkoll ihawlu xi xtieli bhal ful u tewm. Isostnu wkoll li ulied Jason Zammit dan l-ahhar kellhom ukoll xi annimali bhal fniek u tigieg f'kamra zghira tal-injam f'din l-ghalqa.

Tressqet ukoll ix-xhieda tal-Perit Carmelo Borg (fol. 48) li kkonferma li fis-sena 1999 huwa rrediega pjanta ta' din l-ghalqa fuq talba tal-atturi u din il-pjanta tinkludi l-art kollha delinjata fis-'site-plan' a fol. 3 tal-process. Tressqet ix-xhieda ta' Godwin Portelli (fol. 51) li skond l-attrici Assunta Spiteri kien mar mill-anqas xi hames jew sitt darbiet inaddaf l-ghalqa sabiex hi tkun tista' thawwel izda dan jikkontradixxi lill-istess attrici fil-kontro-ezami tieghu fejn jghid li huwa mar biss darba biex jara fejn u darb'ohra ghal siegha u nofs bl-imghazqa u konsegwentement qata' qalbu u qal lil Assunta Spiteri sabiex issib lil xi hadd bil-mohriet. Konfrontata b'dan Assunta Spiteri fil-kontro-ezami taghha tibqa' tinsisti li dan ix-xhud mar ferm aktar drabi. Xehed Savio Saliba a fol. 60 li kkonferma li kien fl-2013 gie mqabbad minn Assunta Spiteri sabiex jahdem l-ghalqa izda dakinhar li mar sab lil Jeffrey Zammit gia hemm, cempel lil Assunta Spiteri u telaq 'il hemm. Xehed Eugene Caruana (fol. 80) li kkonferma l-kwistjoni li kellu fuq il-kawza precedenti ma' Salvina Xuereb (l-*aventi causa* tal-konvenut) u jikkonfemra li wliedu kienu jilghabu fl-ghalqa mat-tfal ta' Jason Zammit izda jichad li kienu jzommu xi annimali b'kontradizzjoni ma' dak li xehdet l-attrici, Vincent Zammit u Jason Zammit.

A fol. 68 xehed Joseph Hili li kkonferma li huwa kien jara lil Vincent Zammit fl-ghalqa u li dan tah permess jitfa' skart tal-bini fl-istess ghalqa. Meta mistoqsi dan meta kien jghid li l-ahhar li rah kien hames snin qabel li xehed. Dan ix-xhud xehed fid-19 ta' Novembru, 2013 allura l-ahhar li ra lil Vincent Zammit fl-ghalqa kien fis-sena 2008. Jikkonferma li qatt ma ra lil Vincent Zammit jahdem l-ghalqa. Dan ix-xhud ghalkemm jiftakar li kien hemm Harruba jghid li din m'ghadhiex hemm.

Il-Qorti gharblet ukoll il-kontro-ezamijiet li saru lix-xhieda tal-atturi u nnutat li filwaqt li fl-affidavits prezentati minnhom dawn presso o poco jaqblu f'dak espost u jinstemghu ferm certi minn dak li jghidu fil-kontro-ezami taghhom specjalment fil-kontro-ezamijiet ta' Assunta Spiteri, Vincent Zammit u Jason Zammit jirrizultaw diversi nkonsistenzi fosthom:

(i) irrizulta li hadd minnhom ma jaf l-ghalqa in kwistjoni x'tip ta' ghalqa hi jekk hux baghli jew saqwi;

(ii) li hadd minnhom ma seta' jaghti risposta konvincenti ta' kif kien isir it-tisqiegh tal-allegat xtieli li kienu jithawlu f'din l-ghalqa tant li kien hemm min semma' li darba minnhom ha zewg 'jelly-cans' ilma minghand it-tifel;

(iii) konfrontati fil-kontro-ezami lkoll jghidu li ma tantx jifhmu u li ma tantx kienu jaghtu kaz ghax ma basrux li ser tinqala' din il-kawza fl-istess hin izda ghalkemm kollha kienu jafu bil-kawza ta' Joseph Xuereb vs Eugenio Cassar fejn Joseph Xuereb kien qed isostni li l-ghalqa kienet tieghu huma ma ghamlu xejn sabiex jemfasizzaw id-drittijiet taghhom fuq din l-art;

(iv) skont Assunta Spiteri hija kienet taghmel ftit xtieli fejn tista' u dawn kienu ful u tewm filwaqt li Vincent Zammit fil-kontro-ezami tieghu f'daqqa wahda jsemmi t-tadam nonostante li jirrizulta li dan ir-raba mhux saqwi;

(v) bejniethom ix-xhieda wkoll ma jaqblux fuq l-ghasafar li allegatament suppost kienu jonsbu ghalihom minn din l-ghalqa. Vincent Zammit fil-kontro-ezami tieghu fost hafna tidwir ta' kliem filli jghid li kien imur hu jonsob imbaghad jghid li t-tfal kienu jonsbu ghall-gost taghhom u jsemmi l-pitirossi u jghid li dan kien ghall-gost tat-tfal iz-zghar u jeskludi l-vrieden min-naha l-ohra Jason Zammit jinsisti li kien hu li jonsob u li kien jonsob ghall-vrieden u l-gojjini (fol. 417).

(vi) il-Qorti ma tistax ukoll tinjora l-fatt li x-xhud tal-istess atturi Godwin Portelli kkontradixxa dak li sostniet Assunta Spiteri u cioe' li kienet tqabbdu darbtejn fis-sena sabiex inaddaf l-ghalqa meta fil-fatt huwa cahad dan kollu.

Dawn huma ftit biss mill-ezempji ta' inkonsistenzi fix-xhieda tal-atturi li l-Qorti nnutat fl-atti izda principalment huwa evidenti mill-provi tal-atturi u l-kontro-ezamijiet li saru li dak li l-atturi ppruvaw juru bhala fatti fl-affidavits taghhom ma baqghux daqshekk certi minnhom fil-kontro-ezamijiet taghhom tant li kollha jaqghu ghall-

istess skuzi li ma jafux sew, li ma jifhmux wisq, li ma ppretendewx li ser jispiccaw kawza u li sahansitra Jason Zammit filli kien jara l-ghalqa mid-dar tieghu allura kien ghassa sew taghha filwaqt li aktar tard fl-atti hu stess sabiex jghatti l-inkonsistenzi beda jsostni li mid-dar tieghu ma jara xejn ghax aktar qeda aktar fil-baxx.

Min-naha l-ohra l-konvenuti ressqu wkoll diversi xhieda fosthom ta' Tereza Grima a fol. 93 li tigi n-nanna tal-konvenuta u oht Salvina Xuereb. Tereza Grima kkonfermat li din l-ghalqa sa minn dejjem kienet proprjeta' tal-familjari taghha u li mis-sena 2010 minn meta bintha u r-ragel taghha xtraw l-ghalqa hija kienet bdiet tmur maghhom fl-istess ghalqa sabiex tqatta' ftit hin. Joseph Azzopardi (fol. 97), qarib tal-konvenuta jikkonferma li Salvina Xuereb u Joseph Xuereb kienu minn dejjem jahdmu din l-ghalqa. Joseph Xuereb li biegh l-art lill-istess atturi xehed fid-dettal l-istorja ta' din l-ghalqa u jaqbel li kien hemm zmien fejn hu tkellem ma' l-attrici Assunta Spiteri fuq din l-ghalqa. Dan ix-xhud isostni li kienet hi li marret tfittxu filwaqt li Assunta Spiteri tghid li kien hu li ma fittixha. Dawn iz-zewg persuni izda jaqblu li dakinhar li marru fuq il-post ma qablux bejniethom li l-art hija ta' xi hadd minnhom anzi t-tnejn sostnew li taghhom u baqghu b'hekk. Dan kien izda fil-bidu tas-snin elfejn. Hareg mill-atti li l-konvenut jew l-aventi causa taghhom fosthom l-istess Joseph Xuereb qatt ma kellhom pretensjonijiet fuq dik il-bicca mill-ghalqa li tidher 'shaded' a fol. 3 tal-process filwaqt li ma rrizultax car mill-atti jekk l-atturi hux qed isostnu li l-konvenut ghamel xi xoghlijiet fuq din il-parti.

A fol. 102 jinsab l-affidavit ta' Maria Grech (li ma sarx kontro-ezami taghha) li kienet il-proprjetarja tal-ghalqa adjacenti u li hija kienet bieghet lil Eugenio Caruana. Jirrizulta li din ma tigi minn hadd mill-partijiet u tikkonferma li sa mis-sena 2010 hija kienet tara lil Jeffrey Zammit (il-konvenut) fl-ghalqa u kkonfermat ukoll li darba minnhom rat lil Tereza Grima (n-nanna tal-konvenuta). Hija tikkonferma wkoll kif isegwi:

'Id-diversi drabi li ghaddejt minn go din l-ghalqa f'dawn l-ahhar tlieta jew erba' snin nista' nghid li l-ghalqa kienet tidher li qed tigi kultivata u li ma kinitx mitluqa. Jiena pero' nista' nikkonferma li rajt lil Jeffrey Zammit fiha f'dawn it-tliet jew erba' okkazzjonijiet li semmejt.' (Affidavit a fol. 103 tal-process datat 20 ta' Gunju, 2013).

Il-konvenut Jeffrey Zammitipprezenta numru ta' ritratti li juruh jahdem l-ghalqa in kwistjoni fis-sena 2010 kif ukoll xoghlijiet ohra li kien ghamel f'dak l-istess zmien. Joseph Cordina kkonferma li dawn gew zviluppati fis-sena 2010 u allura bilfors li ttiehdu qabel zgur mhux wara. A fol. 478 Anthony Grima wkoll jikkonferma meta ttiehdu dawn ir-ritrati u r-raguni ghalfejn ittiehdu.

Tressqu wkoll provi ampji li jevidenzjaw li sa mis-sena 2010 il-konvenut irregistra u beda jircievi s-sussidji fuq l-art in kwistjoni inkluz sussidju ghall-bini ta' hitan tas-sejjieh u dan tramite x-xhieda ta' Carmel Theuma a fol. 193 et seq tal-process.

Ghall-kuntrarju tax-xhieda tal-atturi, ix-xhieda mressqa mill-konvenuti baqghu dejjem konsistenti fil-verzjonijiet taghhom anki meta konfrontati b'diversi domandi mill-Avukat tal-atturi fosthom fuq domandi dwar l-interpretazzjoni tad-decizjoni numru 3/2008 (ara per ezempju l-kontro ezami ta' Joseph Azzopardi (fol. 120) u ta' Joseph Xuereb (fol. 136). Sahansitra meta Jeffrey Zammit gie konfrontat b'ittra datata 7 ta' Lulju, 2003 fejn jidher li l-aventi kawza tal-konvenut Salvina Xuereb kitbet permezz ta' ittra legali lill-atturi huwa baqa' konsistenti li hu ma kien jaf xejn biha u li l-kwistjoni mal-atturi nqalghet biss fl-2013 meta Assunta Spiteri marret fuq il-post biex twaqqfu u konsegwentement fethet il-kawza. Il-Qorti rat l-ittra a fol. 491 indirizzata lill-atturi u li taqra kif isegwi:

'Gejt inkarigat niktbilkom minn Salvina Xuereb ta' 130, Triq l-Imgarr, Ghajnsielem, Ghawdex. Lill-klijenta tieghi ghadu kif irrizultalha illi inthom ghamiltu talba ghar-registrazzjoni ta' nofs indiviz ta' art maghrufa bhala 'Tal-Gudja; fil-limiti ta' Ghajniselem, Ghawdex, li tinkludi art tal-mittenti u li dwarha ntom ma ghandkom ebda jedd.

Inthom ghalhekk mitluba sabiex fi zmien gimgha tirretifikaw il-pjanta minkom sottomess. Fin-nuqqas il-klijenta tieghi jkollha tieghu passi ohra sabiex thares il-jeddijiet taghha'

Minn din l-ittra jirrizulta li fis-sena 2003 l-*aventi causa* tal-konvenuti kienet qieghda se mai ssostni l-pussess taghha u l-proprjeta' taghha u ghalhekk din tista' tigi kkunsidrata bhala prova favur il-konvenuti u mhux kontra. Min-naha l-ohra l-fatt li nonostante din l-ittra l-atturi

baqghu ma ghamlu xejn pendenti l-kawza 3/2003 li kienet giet intavolata ftit xhur qabel u li b'ammissjoni taghhom kienu jafu biha allura kienu jafu li terzi kienu qed isostnu li din kienet proprjeta' taghhom xejn ma jirrifletti tajjeb fuq il-kredibilita' taghhom.

Illi wara li din il-Qorti rat l-atti kollha fil-kawza, kelma b'kelma, il-Qorti tqis li l-atturi jaghtu verzjoni ferm differenti minn dik moghtija mill-konvenuti fir-rigward tal-uzu ta' din l-ghalqa mill-anqas mis-sena 2010 l'hawn. Ghalhekk il-Qorti tqis li l-kwistjoni tal-pussess tal-ghalqa fil-mument tal-ispoll tirrivolvi kollha fuq il-kredibilita' o meno tal-provi mressqa quddiem din il-Qorti mill-partijiet.

Illi fuq kwistjoni ta' kunflitt ta' provi jinghad illi:

"mhux kwalunkwe' tip ta' konflitt (fil-verzjonijiet moghtija tal-partijiet) ghandu jhalli lill-Qorti f'dak l-istat ta' perplessita' li minhabba fih ma tkunx tista' tiddeciedi b'kuxjenza kwieta u jkollha taqa' fuq ir-regola ta' l-in dubio pro reo. Il-konflitt fil-provi, sakemm il-bniedem jibqa' soggett ghall-izbalji tal-percezzjonijiet tieghu u ghall-passjoni, huma haga li l-Qrati jridu jkunu dejjem lesti ghaliha .... Meta l-kaz ikun hekk, il-Qorti m'ghandhiex taqa' comb fuq l-iskappatoja tad-dubju, imma ghandha tezamina bl-akbar reqqa jekk xi wahda miz-zewg verzjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilita' u specjalment dwar il-konsistenza u verosomiljanza, ghandhiex teskludi lill-ohra, anke' fuq il-bilanc tal-probabilita' u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawza civili, huma generalment sufficjenti ghall-konvinciment tal-gudikant .... Anzi', f'kazijiet bhal dawn, aktar ma jkun il-konflitt bejn verzjoni u ohra, aktar tidher il-possibilita' tal-qerq da parti ta' xi wiehed mill-kontendenti." [Prim'Awla, **Carmelo Farrugia vs Rokku Farrugia**, 24 ta' Novembru 1966, per Imhallef Maurice Caruana Curran].

F'sentenza fl-ismijiet **Joseph Borg et vs Joseph Bartolo** l-imsemmi Onorevoli Mhallef specifika illi:

"fi kwistjoni ta' kredibilita' u apprezzament ta' provi l-kriterju ma huwiex jekk il-gudikant assolutament jemminx l-ispjegazzjoni imma jekk l-ispjegazzjoni hix possibbli u minn awl id-dinja fic-cirkostanzi zvarjati tal-hajja." [Appell Sede Inferjuri, **Joseph Borg et vs Joseph Bartolo**, 25 ta' Gunju 1980] ;

Meta qorti tkun rinfaccjata b'zewg verzjonijiet kunfliggenti, kif intqal

fil-kawza fl-ismijiet **Maria Xuereb et vs Clement Gauci et** (Qorti tal-Appell Inferjuri, Imhallef Dr. Philip Sciberras, 24 ta' Marzu, 2004) ghandha tkun gwidata minn zewg principji fl-evalwazzjoni tal-provi quddiemha:

• Li taghraf tislet minn dawn il-provi korroborazzjoni li tista' tikkonforta xi wahda miz-zewg verzjonijiet bhala li tkun aktar kredibbli u attendibbli minn ohra; u

• Fin-nuqqas, li tigi applikata l-massima *actore non probante reus absolvitur.*

Fi kliem iehor il-Qorti ghandha tezamina jekk xi wahda miz-zewg verzjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilita' u specjalment dawk tal-konsistenza u verosomiljanza, ghandhiex teskludi lill-ohra, anke fuq il-bilanc tal-probabilitajiet u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawzi civili, huma generalment sufficjenti ghall-konviciment tal-gudikant.

Applikat dak suespost ghall-provi mressqa fl-atti ta' din il-kawza jirrizulta li l-verzjoni tal-atturi u l-familjari taghhom moghtija fl-affidavits taghhom gew kontradetti kemm minn xhieda li ressqu huma stess kif gia spjegat aktar 'il fuq kif ukoll mill-istess atturi u familjari fil-kontro-ezamijiet taghhom. Fil-fatt konfrontati fil-kontro-ezami x-xhieda nstemghu ferm mifxula u f'dak il-mument bdew igibu bosta skuzi ghalfejn certu affarijiet li wiehed kien jistenna li jafu ma kienux jafuhom jew ghalfejn bejniethom kienu qed jikkontradixxu lil xulxin.

Min-naha l-ohra l-provi mressqa mill-konvenut u x-xhieda anki in kontro-ezami baqghu dejjem konsistenti u bl-ebda mod ma kkontradixxew lil xulxin. Din ix-xhieda giet ukoll korroborata minn terzi li ma ghandhom l-ebda nteress fil-kawza bhal Carmel Theuma in rapprezentanta tad-Dipartiment tal-Agrikoltura (fol. 193) u Maria Grech (fol. 102).

Minn dak kollu suespost, din il-Qorti tqis li l-verita', jekk wiehed kellu jmur lura ghal qabel is-sena 2010, hija li sa dak iz-zmien l-atturi mhux minnu li kienu fil-pussess tal-ghalqa in kwistjoni ghalkemm jista' jkun li snin qabel kienu verament jaghmlu xi tip ta' uzu ta' xi raba' fl-inhawi, mhux neccessarjament dik il-parti pretiza mill-konvenuti.

Ghalhekk jibqa' wkoll id-dubju jekk kienux jaghmlu uzu minn dik il-parti fejn kien hemm il-Harruba li ma taqax fil-parti pretiza mill-konvenuti jew minn dik il-parti allegatament proprjeta' tal-konvenuti. Jirrizulta izda ampjament pruvat quddiem din il-Qorti, b'evidenza li din il-Qorti ma ghandhiex ghalfejn tiddubita li sa mis-sena 2010 cioe' minn meta l-konvenuti xtraw l-art in kwistjoni permezz tal-kuntratt fl-atti tan-Nutar Paul George Pisani datat 8 ta' Jannar, 2010 (fol. 236 et seq) spiss kien qed ikun hemm il-konvenuti u familjari taghhom fl-ghalqa in kwistjoni jahdmu l-istess jew jaghmlu xi xoghlijiet fl-istess ghalqa. Nonostante dan l-atturi, ghalkemm skont huma din l-ghalqa kienet fil-pussess taghhom, ma ghamlu xejn ghal tliet snin shah. Jirrizulta ghalhekk sufficjentement pruvat lil din il-Qorti li bejn l-2010 u l-2013 l-ghalqa in kwistjoni kienet effettivament fil-pussess tal-konvenuti u mhux tal-atturi ghalkemm il-Qorti ma teskludix li fis-sena 2013 l-atturi setghu ittendew minn dak li kien qed jigri u hadu xi parir sabiex huma wkoll jahdmu l-ghalqa biex bhal speci jergghu jiehdu l-pussess fuqha. Irrizulta izda li meta l-atturi ppruvaw jibaghtu xi haddiema biex jergghu jiehdu l-pussess tal-ghalqa dan il-haddiem cioe' Savio Saliba sab lill-konvenut fl-ghalqa li waqqfu. Dakinhar stess Assunta Spiteri marret fl-ghalqa u x'hin il-konvenut qalla biex titlaq hija hekk ghamlet. Konsegwentement infethet din il-kawza. Minn dan kollu jirrizulta lill-Qorti li zgur bejn l-2010 u l-2013 (u l-Qorti ssostni li l-provi jimmilitaw anki favur it-tezi li tul il-pendenza tal-kawza 2/2003 u ciioe mis-sena 2003 l-quddiem ukoll) l-atturi mhux minnu li kellhom il-pussess tal-ghalqa in kwistjoni anzi din l-ghalqa da parti taghhom kienet kompletament injorata. Mhux bizzejjed li t-tfal ta' Jason Zammit imorru jilghabu fir-raba' fl-inhawi taht il-Harruba sabiex jirradika fl-atturi l-pussess fir-raba' pretiza mill-konvenuti kemm ghaliex irrizulta li din il-Harruba ma tinsabx f'dik il-parti pretiza mill-konvenuti kif ukoll ghaliex anki ulied Eugenio Caruana kienu jkunu maghhom izda dan tal-ahhar ma ppretendiex il-pussess minhabba f'hekk. L-atturi jistghu jargumentaw izda li n-nuqqas ta' uzu ma jtellifx il-pusses, dan in linea mal-gurisprudenza huwa minnu izda f'dak il-kaz jirrizulta xorta wahda li l-ewwel agir spoljattiv sehh fis-sena 2010 da parti tal-konvenuti u mhux fis-sena 2013 b'dana li l-atturi ghal tliet snin shah ma hadu l-ebda pass u ghalhekk f'dak il-kaz lanqas huwa sodisfatt l-element tal-'infra bimestre deduxisse.'

<u>Decizjoni</u>

Ghar-ragunijiet suesposti l-Qorti taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi tqis li f'din il-kawza ma kienx jissusisti l-element tal-'pussess' fl-atturi fil-gurnata allegata tal-ispoll cioe' nhar id-29 t'April tas-sena 2013, liema element huwa essenzjali ghas-success tal-kawza taghhom. Il-Qorti taghmilha cara li bl-ebda mod ma hi qed taghmel xi dikjarazzjoni dwar il-proprjeta' tal-istess art stante li dan mhux mertu ta' din il-kawza u wisq anqas tressqu provi sufficjenti dwar l-istess.

Il-Qorti ghalhekk in vista tan-nuqqas ta' wiehed mit-tliet elementi essenzjali ghas-success ta' din il-kawza tilqa' l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti u tichad it-talbiet kollha attrici.

Bl-ispejjez kollha kontra l-atturi.

(ft.) Dr. Joanne Vella Cuschieri
Magistrat

(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur

Vera kopja

D/Registratur